

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	V
Algemene inleiding *	
<i>Door X. De Riemaecker en R. Van Ransbeeck</i>	1
Algemeen deel	5
De plaats van de rechterlijke macht in de staat en zijn logisch gevolg: de onafhankelijkheid van de magistraat	7
Hoofdstuk 1. De institutionele onafhankelijkheid	9
Afdeling 1. Beginselen *	
<i>Door X. De Riemaecker</i>	9
Afdeling 2. De Hoge Raad voor de Justitie *	
<i>Door X. De Riemaecker</i>	14
I. De oprichting	14
II. Samenstelling	14
A. De leden van de Hoge Raad voor de Justitie	15
1. De magistraten	16
2. De niet-magistraten	17
3. Gemeenschappelijke bepalingen voor alle leden van de Hoge Raad voor de Justitie	18
B. De voornaamste organen van de Hoge Raad	19
1. De algemene vergadering	19
2. De benoemings- en aanwijzingscommissie	21
3. De verenigde benoemings- en aanwijzingscommissie	21
4. De advies- en onderzoekscommissie	22
5. De verenigde advies- en onderzoekscommissie	22
6. Het Bureau	23
III. Opdrachten	23
Afdeling 3. De onafhankelijkheid van de rechtscolleges	
<i>Door S. Van Drooghenbroeck en J. Velaers</i>	24
I. Het legaliteitsbeginsel	25
II. Het verbod op de buitengewone rechtbanken en commissies	30
III. De oprichting, door de Grondwet zelf, van de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde	31
Afdeling 4. Vertegenwoordiging van de rechterlijke macht *	
<i>Door X. De Riemaecker</i>	35
Afdeling 5. De korpsoversten	
<i>Door E. Dernicourt</i>	38
I. Algemeen	38
II. Titularissen van een mandaat van korpsschef	38

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

III.	Benoemingsvoorwaarden	39
IV.	Rechtsmacht en wettelijke opdrachten van de korpschefs van de hoven en rechtbanken	41
V.	Wettelijke opdrachten van de korpschefs van het Openbaar Ministerie	43
Afdeling 6. De Adviesraad voor de Magistratuur *		
	<i>Door H. Louveaux</i>	46
I.	Historiek	47
II.	Opdracht van de Adviesraad van de magistratuur	48
III.	De verkozen leden van de Adviesraad van de magistratuur	48
IV.	Structuur en werking van de Adviesraad van de magistratuur	50
V.	Praktische informatie	51
VI.	Verwezenlijkingen en toekomstperspectieven	52
VII.	Enkele eindbeschouwingen	53
Afdeling 7. Het College van de hoven en rechtbanken		
	<i>Door I. Dupré</i>	54
I.	Algemene context	54
II.	Het College van de hoven en rechtbanken	58
	A. Historiek	58
	B. Samenstelling	59
	C. Mandaat en verkiezing	60
	D. Werking	64
	E. Bevoegdheid en opdrachten	65
	1. Bevoegdheid en opdrachten van het College sedert 1 april 2014	65
	2. Cobeheer in de transitiefase	70
	3. Na invoering van het autonoom beheer	72
	F. Vertegenwoordigingsbevoegdheid	73
	G. Ondersteuning	75
III.	Directiecomités	79
	A. Sedert 1 april 2014	79
	B. Na overdracht van het autonoom beheer	80
IV.	Hof van Cassatie	82
Afdeling 8. Het College van de procureurs-generaal en het College van het Openbaar Ministerie		
	<i>Door E. Dernicourt</i>	84
I.	Het College van procureurs-generaal	84
	A. Algemeen	84
	B. Oprichting	84
	C. Samenstelling	86
	D. Opdrachten	86
	E. Werking	87
	F. De expertisenetwerken	88
	G. De bijstandsmagistraten	89
II.	Het College van het Openbaar Ministerie	89
	A. Oprichting	89
	B. Het College van het Openbaar Ministerie	90
	1. Samenstelling	90

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

2. Werking	91
3. Opdrachten	91
4. De steundienst van het Openbaar Ministerie	92
Afdeling 9. Het beheermodel	
<i>Door I. Dupré</i>	92
I. Actuele context	92
A. De financiering van de rechterlijke macht	92
B. Het beheer van de rechterlijke macht	94
C. Onafhankelijkheid en financiering	97
II. Naar een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie	100
A. Situering	100
B. Het duaal model	101
C. De over te dragen bevoegdheden	102
D. De beheerovereenkomsten en beheerplannen	102
1. De beheerovereenkomst met de Colleges van de hoven en rechtbanken	102
2. Het beheerplan van de gerechtelijke entiteiten	104
3. Het Hof van Cassatie	105
E. Het financieringsmodel	105
F. De beleids-, beheer- en budgetcyclus	107
G. Het beheer	108
H. De evaluatie en controle	109
1. De evaluatie van beheerplannen en de beheerovereenkomst	110
2. De beheercontrole	112
a. Controle door de uitvoerende macht	112
b. Controle door de wetgevende macht	113
3. De Hoge Raad voor de Justitie	114
I. Evaluatie van het beheermodel	114
Hoofdstuk 2. De functionele onafhankelijkheid	
<i>Door M. Mallien</i>	115
Afdeling 1. De functionele onafhankelijkheid van magistraten van de zetel *	115
I. Aard en juridische grondslag	115
A. De rechterlijke onafhankelijkheid als grondwettelijk voorschrift en als algemeen rechtsbeginsel	115
B. De rechterlijke onafhankelijkheid als fundamenteel recht van de rechtzoekende	116
II. Precieze betekenis en voorwerp van de functionele onafhankelijkheid	118
A. Onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechters	118
B. Specifiek voorwerp van de functionele onafhankelijkheid	120
1. Onderscheid tussen de functionele onafhankelijkheid en de institutionele onafhankelijkheid	120
2. Driedelig voorwerp van de functionele onafhankelijkheid	120
3. Functionele onafhankelijkheid en autonomie van de rechter	121
III. Interne en externe functionele onafhankelijkheid	122
A. Externe functionele onafhankelijkheid jegens andere machten	122

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

1. Algemeen	122
2. Jegens de uitvoerende macht	123
3. Jegens de wetgevende macht	125
B. Interne functionele onafhankelijkheid jegens de andere magistraten van de zetel	127
1. Jegens andere rechtbanken	127
2. Jegens tuchtinstanties	128
3. Functionele onafhankelijkheid en evaluatie van rechters	129
4. Jegens de korpschef: standaardvonnissen, mobiliteit van rechters en risico op “verhulde” tuchtsancties?	130
Afdeling 2. Functionele onafhankelijkheid van de magistraten van het Openbaar Ministerie *	132
I. Onafhankelijkheid	132
II. Positief injunctie- en controlerecht van de minister van Justitie en de communautaire en gewestelijke regeringen	134
III. Algemeen beleid van het College van procureurs-generaal	135
Afdeling 3. Onafhankelijkheid en controlemechanismen	136
I. Interne controlemechanismen	136
A. Beginselen *	
<i>Door X. De Riemaecker</i>	136
B. De evaluatie van de magistraten *	
<i>Door C. Denoyelle en C. Slechten</i>	138
1. Inhoud van de evaluatie	138
2. De periodieke evaluatie	139
a. Het evaluatiedossier	139
b. De beoordelaars	139
c. Periodiciteit	139
d. Onderdelen	140
i. Het planningsgesprek	140
ii. Het functioneringsgesprek	140
iii. Het evaluatiegesprek	140
iv. De beoordeling	141
3. De evaluatie van (adjunct-)mandaten en bijzondere mandaten	142
a. Adjunct-mandaten en bijzondere mandaten	142
b. De evaluatie van korpschefs	142
i. De vernietiging door het Grondwettelijk Hof van de evaluatieregeling voor korpschefs van de zetel	142
ii. De regeling voor korpschefs van het Openbaar Ministerie (OM)	143
(1) Samenstelling van het evaluatiecollege	143
(2) Inhoud van de evaluatie	144
(3) Het follow-upgesprek	144
(4) Het evaluatiegesprek	145
(5) Het lot van de korpschefs na het einde van hun mandaat	146

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

C. Interne controle mechanismen	
<i>Door E. Dernicourt</i>	147
1. Organisatiebeheersing	147
II. Externe controlemechanismen van de rechterlijke macht *	
<i>Door X. De Riemaecker</i>	150
A. De controle uitgeoefend door de federale uitvoerende macht	150
B. De controle uitgeoefend door de wetgevende macht – Federale Kamer van Volksvertegenwoordigers	151
C. De controle uitgeoefend door de Hoge Raad voor de Justitie	155
III. De informele externe controle uitgeoefend door de media en de balie *	
<i>Door J. Englebert</i>	160
A. De controle door de media	160
B. De controle door de balie	161
 Bijzonder deel	 163
 Titel 1. Toegang tot de magistratuur en loopbaan binnen de magistratuur	 165
Hoofdstuk 1. De toegang tot de magistratuur	
<i>Door P. Taelman</i>	167
Afdeling 1. Inleiding en historisch overzicht	167
I. Inleiding	167
II. De klassieke benoemingsvoorwaarden	167
III. De inmenging van de partijpolitiek bij de benoemingen in de magistratuur	168
IV. De pogingen tot objectivering van de toegang tot de magistratuur	170
V. De wet van 18 juli 1991	171
VI. Oprichting Hoge Raad voor de Justitie, nieuw artikel 151 Grondwet en wet 22 december 1998	174
Afdeling 2. De benoemingen in de magistratuur	174
I. Inleiding	174
II. Toegang tot de magistratuur via examens	176
A. Inleiding	176
B. Het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend examen tot de gerechtelijke stage	179
1. Gemeenschappelijke bepalingen voor de wijze en voorwaarden voor de organisatie van deze examens	179
2. Het vergelijkend examen tot de gerechtelijke stage	179
3. Het examen inzake beroepsbekwaamheid	183
C. Het mondelinge evaluatie-examen	186
D. De gerechtelijke stage	189
1. Historiek	189
2. De benoeming tot gerechtelijk stagiair	191
3. Het verloop van de stage	192

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

E. Opleiding tot magistraat	199
III. De benoemingsvoorwaarden	201
A. De basisbenoemingen	201
B. De bevorderingsbenoemingen	205
C. Mutatiebenoemingen	207
IV. De benoemingsprocedure	209
V. Plaatsvervangende magistraten	220
Hoofdstuk 2. De verdere loopbaan binnen de magistratuur *	
<i>Door P. Thiriar</i>	225
Afdeling 1. Inleiding	225
Afdeling 2. De aanwijzing in mandaten	226
I. De aanwijzingsvoorwaarden	226
A. De mandaten van korpschef (art. 58bis, 2° Ger.W.)	226
B. De adjunct-mandaten (art. 58bis, 3° Ger.W.)	229
C. De bijzondere mandaten (art. 58bis, 4° Ger.W.)	231
D. De mandaten in tuchtrechtcolleges (art. 58bis, 5° Ger.W.)	233
II. De aanwijzingsprocedure	233
A. De mandaten van korpschef	233
B. De adjunct-mandaten	237
C. De bijzondere mandaten	238
D. De mandaten in tuchtrechtcolleges	239
III. De duur en de beëindiging van de mandaten	240
A. De mandaten van korpschef	240
B. De adjunct-mandaten	246
C. De bijzondere mandaten	248
D. De mandaten in tuchtrechtcolleges	249
IV. De cumulatie van mandaten	249
Hoofdstuk 3. De plaatsvervangende rechters en lekenrechters *	
<i>Door A. Kittel</i>	251
Afdeling 1. Oorspronkelijke bepalingen in het Gerechtelijk Wetboek	251
Afdeling 2. Evolutie van de functie van plaatsvervangende magistraten en rechters	253
Afdeling 3. Benoemingsvoorwaarden	255
Afdeling 4. Tucht en het voorrecht van rechtsmacht	257
Afdeling 5. De toekomst	259
Hoofdstuk 4. De opleiding van magistraten	
<i>Door R. Van Ransbeeck</i>	263
Afdeling 1. Inleiding	263
Afdeling 2. Het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding	263
Afdeling 3. Opleidingen aangeboden door het IGO	265
I. Initiële opleidingen	265
A. De gerechtelijke stage	265
B. Initiële opleidingen voor startende magistraten	266

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

C. Opleidingen voor het verwerven van een brevet voor het uitoefenen van bepaalde mandaten	267
II. Permanente vorming	267
III. Internationale vormingen	268
IV. Loopbaanbegeleiding	268
Titel 2. Interne democratie: rangorde – voorrang – hiërarchie	271
Hoofdstuk 1. Rangorde en voorrang – de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek <i>Door K. Moens en A. Guissart</i>	273
Afdeling 1. Ranglijsten algemeen	274
Afdeling 2. Ranglijsten – Uitsplitsing per rechtsmacht	274
I. Hof van Cassatie	274
II. De hoven van beroep en de arbeidshoven	275
III. Het federaal parket	275
IV. De rechtbanken van eerste aanleg, de arbeidsrechtbanken en de ondernemingsrechtbanken	275
V. De vredegerechten	276
VI. De politierechtbanken	276
Afdeling 3. Rangorde aan de hand van de ranglijsten	276
I. Openbare plechtigheden en vergaderingen van hoven en rechtbanken	277
II. Rangorde tussen magistraten die in dezelfde kamer zitting hebben	278
Afdeling 4. Rangorde – Bijzondere hypothesen	279
I. De magistraat (en de griffier van de rechterlijke orde) die in zijn ambt wordt hersteld na het te hebben neergelegd	279
II. De militaire magistraat	279
III. Een lid van de griffie van een krijgsraad	279
IV. De verbindingsmagistraat in jeugdzaken	280
Afdeling 5. Rangorde en voorrang – Hiërarchie	280
I. Verhinderen en vervanging	280
A. Verhinderen en vervanging – Bepaaldelijk opgedragen ambtsverrichtingen	280
B. Dienst van de zitting bij verandering of vacature	280
C. Verhinderen en vervanging – raadsheer of rechter	281
D. Verhinderen en vervanging – Plaatsvervangend raadsheer	281
E. Verhinderen en vervanging – Rechter/plaatsvervangend rechter	281
F. Verhinderen en vervanging – Vrederechter/politierechter	282
G. Verhinderen en vervanging – Substituten-procureur-generaal en substituten-generaal	282
H. Veranderingen en vervangingen – Substituten-procureur des Konings gespecialiseerd in strafuitvoeringszaken	283
II. Afwezigheid en verlof	283
III. Tucht	284
IV. Toezicht	284
A. Hoven en rechtbanken	284
B. Minister van Justitie	284

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

C. Openbaar Ministerie	284
Hoofdstuk 2. Interne democratie: de algemene vergaderingen en de korpsvergaderingen *	
<i>Door X. De Riemaecker</i>	285
Afdeling 1. De algemene vergadering	285
Afdeling 2. De korpsvergadering	288
Titel 3. De vervolging van magistraten *	
<i>Door J. de Codt</i>	289
Introductie	291
Hoofdstuk 1. Toepassingsgebied	294
Afdeling 1. Ratione personae	294
Afdeling 2. Ratione temporis	295
Afdeling 3. Ratione materiae	295
I. Beginsel	295
II. Uitzonderingen	297
Afdeling 4. De samenhang	297
Hoofdstuk 2. De vervolging en berechting van wanbedrijven	299
Afdeling 1. Algemene regels	299
I. De instelling en uitoefening van de strafvordering: een monopolie van de procureur-generaal	299
II. Het opsporingsonderzoek	300
III. De ademtest en de ademanalyse	301
IV. Het verval van de strafvordering tegen betaling van een geldsom	302
V. Het gerechtelijk onderzoek	303
VI. Voorlopige hechtenis	305
VII. Afsluiting van het gerechtelijk onderzoek	306
VIII. De berechting	307
Afdeling 2. Bijzondere regels	307
I. Toepassingsgebied	308
A. Ratione materiae	308
B. Ratione personae	308
II. Bevoegdheden van de procureur-generaal bij het hof van beroep	310
III. De rol van de minister van Justitie	311
IV. De rol van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie	311
V. Taak die toekomt aan het Hof van Cassatie en de te volgen procedure voor dit Hof	311
A. Buitenvervolginstelling	312
B. Bijkomend onderzoek	312
C. Verwijzing	313
VI. Verjaring van de strafvordering	314

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

Hoofdstuk 3. De vervolging en berechting van misdaden	315
Afdeling 1. Algemene regels	315
I. Bevoegdheden van de procureur-generaal bij het afsluiten van het gerechtelijk onderzoek	315
II. Bevoegdheden van de kamer van inbeschuldigingstelling	316
Afdeling 2. Bijzondere regels	317
I. Misdaden gepleegd buiten het ambt	318
II. Misdaden gepleegd in de uitoefening van het ambt	318
A. De aanhangigmaking bij het Hof van Cassatie	319
B. Onderzoek, voorlopige hechtenis en regeling van de rechtspleging	320
Conclusie	323
Titel 4. Financieel statuut van de magistraat: wedde, weddebijslagen en premies	
<i>Door G. De Ryck</i>	325
Titel 5. Sociaal statuut	335
Hoofdstuk 1. Sociale bescherming	
<i>Door R. Janvier en G. Van Limberghen</i>	337
Afdeling 1. Inleiding	337
Afdeling 2. Bijdragen	338
I. Op de bezoldiging van de magistraten	338
II. Op de vervangingsinkomens van de magistraten	339
Afdeling 3. Bescherming tegen diverse sociale risico's	340
I. Gezondheidszorg	340
A. Algemeen	340
B. Toegang	340
C. Prestaties	341
D. Administratieve facetten	343
II. Ziekte of ongeval privéleven	343
A. Algemeen	343
B. Bijzondere bescherming	344
C. Rechtspositie van de magistraten	345
III. Ouderschap	346
A. Arbeidswet	346
B. Vervangingsinkomen	347
C. Rechtspositie van de magistraten	348
IV. Arbeidsongeval	349
A. Juridische basis	349
B. Begrip en bewijs	350
C. Schadeloosstelling	351
D. Administratieve procedure	354
V. Beroepsziekte	355
VI. Werkloosheid	357
VII. <i>Quid</i> in geval van eenzijdige beëindiging van de statutaire arbeidsrelatie?	357

Hoofdstuk 2. Wettelijke pensioenen van de magistraten	
<i>Door R. Janvier</i>	359
Afdeling 1. Context	359
Afdeling 2. Toepasselijke pensioenwetgeving	361
Afdeling 3. Toegang tot het rustpensioen	363
I. Normale pensioenleeftijd	363
II. Verderzetting van het ambt na de normale pensioenleeftijd	365
A. Tijdelijke verlenging	365
B. Langdurige verlenging	365
C. Zetelen als plaatsvervangend magistraat	366
III. Vervroegd rustpensioen	366
A. Regel	366
B. Tijdsbonificatie voor diploma	367
C. Verhogingscoëfficiënt	368
IV. Vroegtijdig ziektepensioen	369
A. Principes	369
B. Ambtshalve pensionering om gezondheidsredenen	370
C. Type beslissingen	370
D. Toekomstige hervorming?	372
Afdeling 4. Berekening van het rustpensioen	372
I. Formule	372
II. Anneembare diensten	373
A. Uitgangspunt	373
B. Afwezigheden	374
C. Militaire diensten <i>sensu lato</i>	375
D. <i>Quid</i> in geval van onderbreking van het ambt van magistraat?	375
E. Bijzondere diplomabonificatie voor magistraten	375
1. Van bonificatie...	375
2. ... Tot regularisatie	377
a. Principe	377
b. Bijdrage	377
c. Weerslag op de berekening van het pensioen	378
d. Afweging	378
F. Tijdelijke en contractuele diensten	378
III. Tantième	379
A. Regel	379
B. Voor de hervorming-Di Rupo	380
1. Algemeen tantième van 30 in geval van pensionering wegens leeftijd	380
2. Gecombineerd tantième van 30 en 35 in geval van vroegtijdig ziektepensioen	380
3. Schematische overzichten	380
C. Na de hervorming-Di Rupo	382
D. Toekomstige hervorming-Michel?	382
IV. Referentiewedde	384
A. Referteperiode	384
B. Bestanddelen	384
V. Minima	386

A. Toegangsvoorwaarden	386
B. Bedragen	386
VI. Maxima	388
Afdeling 5. Overlevingspensioen en overgangsuitkering	390
I. Rechthebbenden	390
II. Toegang	390
A. Huwelijksduur	390
B. Leeftijdsvoorwaarde	391
III. Berekening	392
A. Formule	392
B. Samenloop van rechthebbenden	393
IV. Pensioen bij (echt)scheiding	393
A. Feitelijke scheiding	393
B. Echtscheiding	393
1. Principe	393
2. Leeftijdsvoorwaarde	393
3. Berekening	394
V. Minimum en maximum	395
Afdeling 6. Betaling van het pensioen	395
I. Cumulatie	395
A. Cumulatie met een beroepsactiviteit	395
B. Cumulatie met een vervangingsinkomen	396
C. Cumulatie van pensioenen	397
II. Unieke betaling	397
III. Indexering	398
IV. Perequatie	398
Titel 6. Deontologie en tucht	399
Hoofdstuk 1. De deontologie *	
<i>Door X. De Riemaecker</i>	401
Inleiding	401
Afdeling 1. De deontologie en haar doelstellingen	401
Afdeling 2. De basisbeginselen: onafhankelijkheid en onpartijdigheid	404
I. Onafhankelijkheid	404
II. Onpartijdigheid	406
Afdeling 3. Codificatie	408
Afdeling 4. Artikel 404 van het Gerechtelijk Wetboek: het algemeen rechts- beginsel van goed gedrag en de hoge ethische standaarden die eruit voortvloeien	411
I. Bekwaamheid en professionaliteit	414
A. Bekwaamheid	414
B. Professionaliteit	415
II. Loyaliteit, objectiviteit en integriteit	418

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

A. Loyaliteit en objectiviteit	418
B. Integriteit	422
III. Discretie en waardigheid	424
A. Discretie	424
B. Waardigheid in het privéleven	428
Afdeling 5. Wettelijk bepaalde beroepsverplichtingen	429
I. Diverse bepalingen	429
II. Motiveren van beslissingen	430
III. Volgorde van de behandeling van zaken	431
IV. Rechtsweigering	431
V. Afwezigheden en verlof	431
VI. Naleving van de termijnen	432
VII. Verhaal op de rechter	433
VIII. Onttrekking	433
IX. Redenen tot onthouding	434
Hoofdstuk 2. Specifiek onderzoek van bepaalde deontologische thema's	435
Afdeling 1. Het beroepsgeheim van de magistraat en het geheim van het beraad	
<i>Door F. Blockx</i>	435
I. Inleiding	435
II. Het beroepsgeheim – Algemene principes	435
A. Ratio legis	435
B. Persoonlijk toepassingsgebied	436
C. Materieel toepassingsgebied	437
D. Het beroepsgeheim beschermt de belangen van welbepaalde geheimgerechtigden	439
III. Het beroepsgeheim van de magistraat	440
IV. Het geheim van het beraad	442
A. Situering	442
B. Situaties waarin een schending van het geheim van het beraad een schending van het beroepsgeheim zal opleveren	444
C. Ontwerpen waarover nog niet werd beraadslaagd	446
D. Het geheim van het beraad van de alleenzettelende rechter	446
E. "Separate opinions"?	447
V. Toepassing	447
A. Met wie kan informatie worden gedeeld?	447
B. Welke informatie kan worden gedeeld?	448
IV. Besluit	450
Afdeling 2. De vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van vereniging *	
<i>Door J. Englebert</i>	451
I. De magistraat en de vrijheid van meningsuiting	451
A. De plicht tot terughoudendheid opnieuw op de juiste plaats zetten	451
B. Het stilzwijgen van magistraten bij de uitoefening van hun rechterlijke functie	454
C. De meningsuiting van een magistraat buiten zijn rechterlijke functie	455
1. De inbreng van de <i>Gids voor de magistraten</i>	455

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

2.	De meningsuiting van magistraten over de disfuncties van de rechterlijke macht	456
a.	De zaak <i>Guja tegen Moldavië</i>	456
b.	De zaak <i>Koudechkina tegen Rusland</i>	457
c.	Lessen uit deze twee geschillen	458
3.	Voorzichtigheid en loyaliteit wanneer een magistraat het gedrag van zijn collega's ter discussie stelt	459
a.	De zaak <i>Di Giovanni tegen Italië</i>	459
b.	De zaak <i>Poyraz tegen Turkije</i>	460
D.	Het belang van de openbare meningsuiting van magistraten over bepaalde politieke misstanden tegenover de rechtsstaat	461
1.	De zaak <i>Kayasu tegen Turkije</i>	461
2.	De zaak <i>Baka tegen Hongarije</i>	462
E.	Een nog steeds kwetsbaar recht en een noodzakelijke waakzaamheid	465
II.	De magistraat en de vrijheid van vereniging	466
Afdeling 3. Belangenconflicten: wrakingen en onverenigbaarheden		
	<i>Door J. Flo</i>	467
I.	Inleiding	467
II.	Grondwettelijk kader	468
III.	Vereisten onder artikel 6.1 EVRM	469
A.	Inleiding	469
B.	Onverenigbaarheden die voortvloeien uit de onafhankelijkheid	470
C.	Onverenigbaarheden die voortvloeien uit de onpartijdigheid	471
IV.	Onverenigbaarheden naar Belgisch recht	473
A.	Verbod van cumulatie	474
1.	Algemeen verbod op cumulatie van rechterlijke ambten	474
2.	Specifieke onverenigbaarheden	476
3.	Verbod om consult te geven of op te treden als arbiter of bemiddelaar	478
4.	Verbod om commerciële activiteiten te ontplooiën	479
5.	Assessoren in de strafuitvoeringsrechtbank	480
B.	Bloed- en aanverwantschap	481
V.	Sanctieregeling	482
A.	Nietigheid van het vonnis	482
B.	Onttrekking	482
C.	Wraking	484
Afdeling 4. Specifieke kenmerken van de deontologie van raadsheren en rechters in sociale zaken alsook van rechters in ondernemingszaken *		
	<i>Door X. De Riemaecker en M.-A. Franquinet</i>	489
I.	Bijzonder statuut	489
II.	Bijzonderheden	493
III.	Bijzondere aandachtspunten	494
Afdeling 5. FAQ – Veelgestelde vragen *		
	<i>Door X. De Riemaecker en M.-A. Franquinet</i>	499
I.	Wegcontroles	499

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

II.	Handelaar, schuldeiser van de rechter, procespartij	500
III.	Voormalige werkgever betrokken in de zaak	500
IV.	Eerdere kennisname van het geschil	501
V.	Sociale netwerken	501
VI.	Lid van een vzw, bestuur van onroerend goed, een oudervereniging, een serviceclub	504
VII.	Verzoek om juridisch advies door vrienden of familieleden	505
VIII.	Magistraat die zijn eigen zaak bepleit	505
IX.	Politicus/politica, echtgeno(o)t(e)/partner van de magistraat	506
X.	Vereniging van magistraten	507
XI.	Illegaal gedrag van vrienden	507
XII.	Contact tussen rechters en procureurs	507
XIII.	Slotbemerking	508
Hoofdstuk 3. Gedragsregels afgeleid uit de tuchtrechtspraak *		
	<i>Door X. De Riemaecker</i>	509
Inleiding		509
I.	Overzicht van de rechtspraak van 1973 tot 1997	510
A.	Waarschuwing	510
B.	Enkele censuur	512
C.	Censuur met berisping	513
D.	Schorsing (met inhouding van wedde)	514
E.	Ontzetting uit het ambt of afzetting	514
II.	Overzicht van de rechtspraak van 1998 tot 2001	516
III.	Overzicht van de gepubliceerde rechtspraak van 2001 tot 2011	516
IV.	Overzicht van de rechtspraak van 2011 en 2012	518
V.	Overzicht van de rechtspraak van de tuchtrechtbank en de tuchtrechtbank in hoger beroep van 2014 tot 2018	518
Titel 7. Tuchtrecht voor magistraten		
	<i>Door S. Verbist</i>	521
Inleiding		523
Hoofdstuk 1. Krachtlijnen van het huidige tuchtrecht voor magistraten		524
I.	Achtergrond	524
II.	Eerste krachtlijn: de oprichting en organisatie van tuchtrechtscolleges	524
III.	Tweede krachtlijn: een efficiënte rechtspleging met een versterkte rol voor het Openbaar Ministerie	526
IV.	Derde krachtlijn: een koppeling tussen evaluatie en tucht?	526
V.	Vierde krachtlijn: eenduidigheid van de mogelijke tuchtstraffen	527
VI.	Vijfde krachtlijn: duidelijker beleid inzake ordemaatregelen	527
Hoofdstuk 2. De tuchtrechtscolleges		528

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

I.	Algemeen	528
II.	De aanwijzing van rechters en raadsheren in de tuchtrechtscolleges	532
III.	De aanwijzing van assessoren in de tuchtrechtscolleges	535
IV.	De installatie van de leden van de respectieve tuchtrechtscolleges	538
V.	Het voorzitterschap en de ad-hocsamenstelling van de respectieve tuchtrechtscolleges	538
Hoofdstuk 3. De tuchtstraffen		540
Hoofdstuk 4. De ordemaatregelen		545
Hoofdstuk 5. Overheden bevoegd voor het instellen van een tuchtprocedure		547
Hoofdstuk 6. Klachten van particulieren of van de Hoge Raad voor de Justitie		549
Hoofdstuk 7. De verjaringstermijn van tuchtfeiten		551
Hoofdstuk 8. Het tuchtonderzoek		552
I.	Algemeen	552
II.	Bij een lichte tuchtstraf	553
III.	Bij een zware tuchtstraf	553
IV.	Geen tuchtstraf	554
V.	Bij een verhulde tuchtstraf	554
VI.	Bij een ordemaatregel	555
Hoofdstuk 9. Behandeling van de zaak		556
I.	Algemeen	556
II.	Mogelijke tussenkomst onderzoeksmagistraat	556
III.	Behandeling	558
IV.	Openbaarheid van de terechtzitting	561
Hoofdstuk 10. Hoger beroep		563
I.	Tegen lichte tuchtstraffen	563
II.	Tegen zware tuchtstraffen	563
III.	Tegen ordemaatregelen	564
IV.	Geen beroep mogelijk tegen een lichte tuchtstraf opgelegd door de tuchtrechtbank in eerste aanleg: een lacune in de wetgeving	565
Hoofdstuk 11. Uitwissing van tuchtstraffen		568
Hoofdstuk 12. Herziening		569
Hoofdstuk 13. Het jaarlijkse activiteitenverslag en kennisgeving beslissing aan minister van Justitie		570
Besluit		571

Titel 8. Beroepsaansprakelijkheid	573
Hoofdstuk 1. De persoonlijke aansprakelijkheid van de magistraten *	
<i>Door D. Mougenot en J.-F. van Drooghenbroeck</i>	575
Afdeling 1. De onafhankelijkheid van de magistraten	575
Afdeling 2. De persoonlijke verantwoordelijkheid van de magistraten	575
I. Beginsel: de niet-aansprakelijkheid van de magistraten	575
II. De strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de magistraten (verwijzing)	576
III. Verhaal op de rechter	577
A. Algemeen	577
B. Bevoegdheid	577
C. Voorwaarden voor het verhaal op de rechter	578
1. Limitatieve opsomming	578
2. Bedrog of list	578
3. Gevallen waarin het verhaal op de rechter uitdrukkelijk wordt toegestaan door de wet	578
4. Gevallen waarin de wet de rechters verantwoordelijk acht op straffe van schadevergoeding	579
5. Rechtsweigering	579
D. Rechtspleging	580
1. Termijn	580
a. Beginsel	580
b. Indienen van het verzoekschrift	581
c. Nauwgezetheid	581
2. Vormen	581
a. Ondertekening door een advocaat bij het Hof van Cassatie	581
b. Neerlegging bij de griffie – Voorafgaandelijke betekening	582
c. Antwoord van de magistratuur op wie verhaal wordt genomen	582
E. Gevolgen van het verhaal op de rechter	583
1. Verwerping van het verhaal op de rechter en schadevergoeding	583
2. Inwilliging van het verhaal op de rechter	584
F. Verhaal – Verzet	584
IV. Andere hypothesen van persoonlijke aansprakelijkheid van de magistraten?	584
Hoofdstuk 2. Staatsaansprakelijkheid voor ambtsfouten van magistraten	
<i>Door A. Van Oevelen</i>	586
Afdeling 1. De rechtspraak van het Hof van Cassatie inzake de aansprakelijkheid van de Staat voor ambtsfouten van magistraten	586
I. Het eerste <i>Anca</i> -arrest van het Hof van Cassatie van 19 december 1991	586
II. De rechtspraak van het Hof van Cassatie na het eerste <i>Anca</i> -arrest	592
Afdeling 2. De aansprakelijkheid van de Staat voor ambtsfouten van magistraten van de hoogste nationale rechtscolleges	597
I. Het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 99/2014 van 30 juni 2014	597

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.

II.	Het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 29/2017 van 23 februari 2017	599
Afdeling 3.	Toepassingsgevallen en knelpunten bij de beoordeling van de staatsaansprakelijkheid wegens ambtsfouten van magistraten	601
I.	Algemeen overzicht	601
II.	De foutbeoordeling ten aanzien van de schadeveroorzakende rechterlijke uitspraak	602
A.	Het in aanmerking te nemen foutbegrip	602
B.	De schending van een internrechtelijke norm of een internationaalrechtelijke norm met rechtstreekse werking in de interne rechtsorde die aan een magistraat een welbepaald gedrag oplegt	603
C.	De tekortkoming aan de professionele zorgvuldigheidsverplichting	605
III.	De intrekking van een faillissement	608
IV.	Het verzuim binnen een redelijke termijn uitspraak te doen	609
V.	Een fout begaan van een rechter-commissaris in het toezicht op de activiteiten van een faillissementscurator	613
VI.	Geen fout van beslagrechter bij het niet opmerken van de afwezigheid van een of meer jaarverslagen van de schuldbemiddelaar bij een collectieve schuldenregeling	618
Afdeling 4.	De aansprakelijkheid van de Staat voor niet-foutieve ambtshandelingen van magistraten	618
Afdeling 5.	Kadering in en toetsing van de staatsaansprakelijkheid wegens ambtsfouten van magistraten aan de jurisprudentie van het Hof van Justitie inzake staatsaansprakelijkheid	620
Afdeling 6.	Besluit	623

* Dit is een vertaalde tekst. De originele tekst werd in het Frans opgesteld en gepubliceerd in *Statut et déontologie du magistrat*, Bruxelles, la Charte, 2020.